

כללי הדיון בבקשות לגיור, תשס"ו-2006

רבדים בחקיקה

בתי משפט וסדרי דין – בתי משפט ובתי דין – בתי דין רבניים – גיור
מעמד אישי ומשפחה – בתי דין רבניים – גיור – סדרי דין
רשויות ומשפט מנהלי – רבנות ושירותי דת – גיור – סדרי דין

תוכן ענינים

2	Go	פרק א': אזורי הדיון
2	Go	פרק ב': הליכי קדם גיור
3	Go	פרק ג': הדיון בבית הדין
4	Go	פרק ד': שונות

כללי הדיון בבקשות לגיור, תשס"ו-2006*

בתוקף סמכותי כרב הראשי לישראל ונשיא בית הדין הגדול (להלן – הרב הראשי), אני מפרסם בזה את הכללים שעל פיהם יפעלו בתי הדין המיוחדים לגיור:

פרק א': אזורי הדיון

- הסמכות המקומית
- א. (1) מקום הדיון בבקשה לגיור הוא בית הדין של אזור לימודיו של המועמד לגיור או מקום מגוריו הקבוע של המועמד.
- (2) בתי הדין המיוחדים לגיור ישבו בחמישה אזורים:
- (א) אזור ירושלים;
- (ב) אזור הצפון;
- (ג) אזור חיפה;
- (ד) אזור הדרום;
- (ה) אזור המרכז.
- (3) בלי לפגוע באמור בסעיף קטן (2), הטיפול בעולים מאתיופיה יחולק לשני אזורים:
- (א) אזור הצפון;
- (ב) אזור הדרום.
- (4) כל שינוי בחלוקה זו ייקבע בידי ראש מערך הגיור באישור הרב הראשי.
- (5) הרב הראשי רשאי להורות כי בקשה לגיור של מועמד פלוני, תתברר לפני בית דין שאין מתקיים בו האמור בסעיף קטן (1); הוראה זו תינתן בכתב; בלא הוראה בכתב, לא יסטה בית הדין מכללים אלה.

פרק ב': הליכי קדם גיור

- ב. (1) בבקשה לגיור יפרט המועמד לגיור (להלן – המבקש) את שמו, שמות הוריו, גילו, דתו, מצבו המשפחתי, משלח ידו, מקום הולדתו ומקום מגוריו, וכל פרט אחר שידרוש מערך הגיור; הבקשה תוגש בטופס שיקבע מערך הגיור ויצורפו אליו כל המסמכים שיידרשו שם.
- (2) על המבקש לציין בבקשתו אם הגיש בעבר בקשה לגיור בישראל או מחוצה לה, ואם כן, היכן הוגשה הבקשה ומה היו תוצאותיה.
- (3) לא תקובל בקשה לגיור בלא שהמבקש יצרף אליה תמצית רישום ממרשם האוכלוסין, שהופקה בתוך 30 הימים שקדמו להגשת הבקשה; בתמצית הרישום יופיעו פרטים שידרוש מערך הגיור.
- ג. (1) לכל הרכב בית דין ימונה שליח-בית-דין; שליח-בית-הדין ישמש גם נציג מערך הגיור באזור פעילותו.
- (2) לאחר הגשת הבקשה לגיור יערוך שליח-בית-דין ריאיון מפורט עם המועמד, ואם יש לו בן זוג, גם עם בן זוגו; ככל שיידרש, יפנה שליח-בית-הדין את המועמד, ללימודים לקראת גיור באחד הגופים העוסקים בכך.
- (3) הגיע לידי שליח-בית-דין מידע המעלה חשש כי הגיור המבוקש קשור למעשים המנוגדים לחוק, יביא מידע זה לידיעת בית הדין.
- ד. (1) לענין כללים אלה, "נתין זר" – אדם שאינו אזרח ישראלי או בעל רישיון לשיבת קבע בישראל.
- (2) לא ייפתחו הליכי גיור לנתין זר, לא יופנה ללימודים בגוף המכין לקראת גיור, ולא גיור בידי בית הדין, אלא בנסיבות מיוחדות ובדרך המפורטת להלן.
- אדם שאינו אזרח ישראלי

* פורסמו י"פ תשס"ו מס' 5500 מיום 27.2.2006 עמ' 2062.

תוקנו ק"ת תשס"ט מס' 6778 מיום 14.5.2009 עמ' 924 – כללים תשס"ט-2009.

(3) בנסיבות מיוחדות ולאחר שתוגש בקשה מנומקת בכתב לפתיחת הליכי גיור לנתין זר, תיבדק הבקשה בידי ועדת חריגים שחבריה יהיו נציג מערך הגיור שימונה בהסכמת הרב הראשי וישמש יושב ראש הוועדה, נציג הלשכה המשפטית של משרד הפנים ונציג הלשכה המשפטית של משרד ראש הממשלה.

(4) ועדת חריגים תדון בבקשה ותודיע את החלטתה בכתב למערך הגיור ולמבקש; הוועדה תפנה לקבלת מידע מאת רשויות אכיפת החוק בכל הנוגע לתחולת סעיף 2(ב) לחוק השבות, התש"י-1950, אם בקשת המועמד נדחתה, רשאי המבקש לבקש מן הוועדה לשקול שנית את החלטתה, לאור נימוקים או עובדות חדשות, שלא היו קודם לפניה.

(5) אושרה כאמור בקשה לפתיחת הליכי גיור לנתין זר, תטופל בקשת הגיור ככל בקשה אחרת.

(1) מבקש אשר יש לו בן זוג שאינו מועמד לגיור ושהוריו לא נישאו בישראל באמצעות רב רושם נישואין, יגיש עם הבקשה לגיור אישור מבית דין רבני בדבר יהדותו של בן הזוג.

(2) נישאו הוריו של בן הזוג בישראל באמצעות רב רושם נישואין, ימציא המבקש לפני דיון בית הדין המיוחד לגיור, שהוסמך לכך על ידי הרב הראשי, מסמכים להוכחת יהדותו של בן הזוג כפי שיידרש לכך על ידי דיון זה.

(3) לא יובא מבקש לפני בית הדין בטרם הוגש לתיק בית הדין אישור בדבר יהדותו של בן הזוג.

לא תידון בקשה לגיור קטין אלא אם כן צורפה לבקשה הסכמת האב והאם של הקטין או החלטה של בית המשפט לעניני משפחה, המאשר מראש את עריכת הגיור.

בכפוף לסעיף ד', רשאי שליח-בית-הדין במקרים מיוחדים, מנימוקים מיוחדים שיפורטו בכתב, ובהסכמה בכתב של ראש מערך הגיור, להפנות את המבקש לבית הדין, בלא לימודים באחד הגופים המכינים לגיור.

(1) עם סיום לימודי ההכנה לגיור יערוך שליח-בית-הדין ריאיון מפורט עם המבקש, ואם יש לו בן זוג – גם עם בן זוגו, יקבל המלצות על אורח חייהם של המבקש ובן זוגו, ויפנה את המבקש לעמוד לפני בית הדין.

(2) במקרה שסבר שליח-בית-הדין כי המבקש טרם סיים את הכשרתו לעמוד לפני בית הדין, יערוך שיחה עם המבקש, שבה יבהיר לו את הנדרש לקראת הבאתו לפני בית הדין; מבקש אשר שליח-בית-הדין סבר כי אינו מוכן לעמוד לפני בית הדין, רשאי להגיש לשליח-בית-הדין בקשה מנומקת בכתב שיציין בה כי ידוע לו ששליח-בית-הדין סבר כי אינו מוכן לעמוד לפני בית הדין ולמרות זאת רצונו לעשות כן; במקרה זה יזמן שליח-בית-הדין את המבקש לדיון לבית הדין יחד עם כיתתו של המבקש.

לאחר כל ריאיון של שליח-בית-דין עם מבקש, יוציא שליח-בית-הדין, בתוך שבעה ימים, סיכום ריאיון בכתב שיופץ למבקש, למנהל הגוף המכין, למורה המלמד את המבקש ולתיק בית הדין של המבקש.

פרק ג': הדין בבית הדין

(1) בית הדין ישב בהרכב של שלושה בכל מהלך הדיון.

(2) דייני בתי הדין המיוחדים לגיור ימונו בידי ועדה לאיתור מועמדים בהתאם להחלטת הממשלה מס' 4614 מיום כ"ד בכסלו התשס"ו (25 בדצמבר 2005).

(3) הרב הראשי ימנה בכל הרכב, אב-בית-דין שהוא בעל הסמכת כשיר לדיינות ממועצת הרבנות הראשית לישראל.

(1) נקבע תאריך להתייצבות המבקש לפני בית הדין, יציג שליח-בית-הדין לפני בית הדין קודם להתייצבות המבקש, את חוות דעתו בכתב על המבקש.

(2) בית הדין יקבל מהמורה שלימד את המבקש חוות דעת בכתב על המבקש.

(1) לא ידון בית הדין בבקשה לגיור בלי שהבקשה טופלה לפי כללים אלה.

(2) לא יחליט בית הדין על גיור של המבקש בלא שמיעת המורה או המשפחה המאמצת או קבלת חוות דעתם בכתב על המבקש, על בן הזוג ועל הילדים, ובדיקת אישורי

		ועדת חריגים – אם יש צורך בכך על פי כללים אלה.
	(3)	בית הדין יערוך פרוטוקול מלא של הדין.
יג.	(1)	לאחר שמיעת המבקש ידון בית הדין בבקשה, שלא בנוכחות המבקש.
	(2)	בית הדין יהיה רשאי להתנות תנאים שונים בטרם יחליט לגייר את המבקש. תנאים אלה יירשמו בהחלטת בית הדין.
	(3)	בתום הדין, יכתוב בית הדין החלטה מנומקת.
	(4)	החלטת בית הדין תינתן בנוכחות המבקש. מאוחר יותר תימסר ההחלטה בכתב לידי המבקש, למנהל הגוף המכין, למורה המלמד את המבקש ולתיק בית הדין של המבקש.
יד.	(1)	ההחלטה לגייר את המבקש, ובכלל זאת מעמד קבלת מצוות, תינתן רק בהסכמה פה אחד של שלושת דייני הגיור היושבים בדין.
	(2)	נחלקו הדעות – תידחה בקשת המבקש לדין נוסף.
	(3)	במקרים שהתעוררה בהם מחלוקת מהותית בין דייני ההרכב יפנה בית הדין אל הרב הראשי בבקשה להעביר את הדין להרכב אחר.
טו.	(1)	לאחר טבילה יחתום בית הדין על מעשה-בית-דין.
	(2)	נציג מערך הגיור שהוסמך על ידי הרב הראשי, יאשר בחתימתו כי הושלמו כל ההליכים לפי כללים אלה, ויעביר את תיק הגיור לאישור הרב הראשי; לאחר אישור הגיור כאמור, תימסר תעודת ההמרה למתגייר בצירוף תעודת מעשה בית הדין.
	(3)	במקרים שהתקבלה בהם החלטה בבית הדין כי על בני זוג להינשא כדת משה וישראל, לא תוצא תעודת מעשה-בית-דין בטרם בוצעה ההחלטה והופקד העתק הכתובה או אישור הרב עורך החופה, בתיק המבקש/ת.
טז.	(1)	במקרים חריגים, שבהם סבר בית הדין כי יש מקום לדון בביטול גיורו של מתגייר, רשאי בית הדין לזמן לפניו את המתגייר.
	(2)	בכתב הזימון יפורטו הטעמים והעובדות אשר ביסוד הזימון.
	(3)	מתגייר אשר זומן כדין לפני בית הדין ולא התייצב, רשאי יהיה בית הדין לדון בענינו בהעדרו.
	(4)	החליט בית הדין לבטל את הגיור ינמק את החלטתו וישלח את החלטה המנומקת למתגייר, לרב הראשי, לראש מערך הגיור ולמשרד הפנים.
	(5)	לאחר שפסק הדין המבטל את הגיור הפך לחלוט, יבטל ראש מערך הגיור את תעודת ההמרה שלפי פקודת העדה הדתית (המרה) (להלן – פקודת ההמרה).
יז.	(1)	פסק דין של בית דין לגיור לדחיית בקשה לגיור או לביטול גיור, ניתנים לערעור לפני הרכב מיוחד של דייני בית הדין הרבני הגדול שיקבע הרב הראשי.
	(2)	ערעור כאמור יוגש בתוך ארבעים וחמישה ימים מיום המצאת פסק הדין לידי המתגייר.
		פרק ד': שונות
יח.		תקנות הדין בבתי הדין הרבניים בישראל – התשנ"ג, יחולו, בשינויים המחויבים, על בתי הדין המיוחדים לגיור בכל ענין שאין לגביו התייחסות מפורשת בכללים אלה.
יט.		המבקש זכאי לקבל את ההחלטות בענינו וכן את הנימוקים להן.
כ.	(1)	כללי האתיקה החלים על דיינים בבתי הדין הרבניים בישראל יחולו, בשינויים המחויבים, על דייני הגיור בבתי הדין המיוחדים לגיור.
	(2)	בלי למעט מן האמור לעיל, דיין בבית הדין לגיור –
	(א)	לא ישוחח ולא יקבל מידע בקשר למבקש שענינו עומד או עשוי לעמוד לפניו, אלא במסגרת דיון מותב בית הדין או כפי שיחליט בית הדין;
	(ב)	לא ישוחח עם גורמים חיצוניים בתיקים התלויים ועומדים לפניו, וימנע מלשאת ולתת עמם.

(ג) לא ישב בבית דין לגיור שהוא מחוץ למערכת בתי הדין המיוחדים לגיור, לא ייזום גיורים מחוץ למערכת ולא יסייע בגיורים אלה, הן באופן ישיר והן באופן עקיף, הן בישראל והן מחוץ לישראל, הן בשכר והן שלא בשכר, אלא באישור הרב הראשי.

(1) אישר הרב הראשי את הליך הגיור, יועבר האישור אל ראש מערך הגיור אשר הוסמך לפי סעיף 2 לחוק העברת סמכויות (ממונים על מחוזות וקציני מחוז), התשכ"ד-1964, לממונה על המחוז לפי פקודת ההמרה, לצורך מתן תעודת המרת דת.	כא.	תעודת המרת דת
(2) קיבל ראש מערך הגיור את אישור הגיור כאמור בסעיף קטן (1), ייתן למתגייר תעודת המרת דת, ויעביר העתק ממנה למינהל האוכלוסין במשרד הפנים ולתיק בית הדין לגיור.		
(3) לא ייתן ראש מערך הגיור תעודת המרת דת, אלא על פי כללים אלה.		
(1) הרב הראשי רשאי לאצול לעובדי ציבור מסמכויותיו על פי כללים אלה.	כב.	אצילת סמכויות
(2) אצילת סמכויות תהיה בכתב, מוגבלת בזמן, ויפורטו בה הסמכויות המואצלות תוך הפניה לסעיפי כללים אלה.		
(3) אין באצילת סמכויות כאמור, כדי לגרוע מכוחו של הרב הראשי לעשות שימוש באותן סמכויות.		
כללי הדיון בבקשות לגיור, התשס"ד, בטלים מיום פרסומם.	כג.	בטלות

י"ז בשבט התשס"ו (15 בפברואר 2006)

שלמה משה עמאר
הראשון לציון הרב הראשי לישראל
ונשיא בית הדין הרבני הגדול